

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงระดับความรู้ ทักษะ พฤติกรรมและเสนอแนวทางการพัฒนาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่มารับบริการในสถานอนามัยตำบลบ้านกุ่ม อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ป่วยโรคเบาหวานจำนวน 50 คน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีความรู้อยู่ในระดับต่ำ ส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องของการรับประทานอาหาร และการออกกำลังกาย ทักษะอยู่ในระดับต่ำ โดยเชื่อว่าเมื่อไม่มีอาการผิดปกติก็ไม่จำเป็นต้องไปตรวจตามนัด และการขาดยาไม่มีผลร้ายแรงต่อโรคเบาหวาน ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการเพิ่มและลดขนาดยาและหยุดยาเองเมื่อรู้สึกว่ายากจากโรคแล้วโดยไม่ได้ปรึกษาแพทย์

2. แนวทางการพัฒนาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้ป่วยโรคเบาหวานใช้กระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ในแผนดังกล่าวนี้กำหนดเป็น ยุทธศาสตร์การส่งเสริมความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้ป่วยโรคเบาหวาน กลยุทธ์การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน กลยุทธ์การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนทักษะและพฤติกรรมในการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ด้านการรับประทานอาหาร และการออกกำลังกาย ประกอบด้วย 3 แผนงาน ดังนี้ 1) แผนการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การปฏิบัติตัวในการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน 2) แผนการปรับเปลี่ยนทักษะและพฤติกรรมในการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และการรับประทานยา และ 3) แผนการประเมินความรู้ ทักษะและพฤติกรรมในการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และการรับประทานยา

เมื่อผู้ป่วยโรคเบาหวานมีความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่ถูกต้องแล้วจะส่งผลให้เกิดการดูแลตนเองที่เหมาะสม ทำให้ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

The objectives of this study were: to study knowledge levels, attitude, behaviors to propose the guidelines for developing the knowledge, attitude and blood sugar controlling behaviors in Patients of diabetes with non Insulin dependence at Barnkoom Public Health Center at Bangban in Phranakhon Si Ayutthaya. The instrument was a questionnaire. The samples were 50 patients having diabetes. Statistical analysis was employed using percentage, mean and Standard deviation.

The findings are indicated as follows:

1. Low levels of knowledge were found on patients with diabetes. Most of them lacked knowledge about diet and exercise. Low levels of attitude were indicated with the belief that examination according to the appointment would not be essential if unusual symptom did not happen and neglecting medicine did not affect diabetes. Moderate levels of incorrect behaviors were found on increasing or reducing amount of medicine prescribed; and stopped taking medicine because of thinking that they were entire cured without consulting doctors.

2. Regarding guidelines on knowledge development, attitude, and patients' behaviors using strategic planning procedure, the plan was appointed with the following strategies: promotion of knowledge, attitude and the patients' behaviors, reinforcing knowledge and understanding in self-supervision, encouraging changing of attitude and self-supervision behaviors on diet and exercise comprising 3 plans, namely 1) enhancing knowledge and behaviors on practice in self-supervision, 2) converting attitude and behaviors on diet, exercise and ways in taking medicine, and 3) assessing knowledge, attitude and behaviors on diet, exercise and ways in taking medicine.

When patients of diabetes gained knowledge, attitudes and correct behaviors, they would have suitable self-supervision, and this would lead to their satisfactory health and more favourable quality of life.